UCZ POLSKIEGO Z WISŁAWĄ SZYMBORSKĄ

od poziomu B1

opracowała Justyna Gola

Wisława Szymborska

Kot w pustym mieszkaniu

Umrzeć - tego się nie robi kotu.
Bo co ma począć kot
w pustym mieszkaniu.
Wdrapywać się na ściany.
Ocierać między meblami.
Nic niby tu nie zmienione,
a jednak pozamieniane.
Niby nie przesunięte,
a jednak porozsuwane.
I wieczorami lampa już nie świeci.

Słychać kroki na schodach,
ale to nie te.
Ręka, co kładzie rybę na talerzyk,
także nie ta, co kładła.

Coś się tu nie zaczyna
w swojej zwykłej porze.
Coś się tu nie odbywa
jak powinno.
Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.

Do wszystkich szaf się zajrzało.
Przez półki przebiegło.
Wcisnęło się pod dywan i sprawdziło.
Nawet złamało zakaz
i rozrzuciło papiery.
Co więcej jest do zrobienia.
Spać i czekać.

Niech no on tylko wróci,
niech no się pokaże.
Już on się dowie,
że tak z kotem nie można.
Będzie się szło w jego stronę
jakby się wcale nie chciało,
pomalutku,
na bardzo obrażonych łapach.
I żadnych skoków pisków na początek.

Wisława Szymborska

Cat in an Empty Apartment

Die – you can't do that to a cat.
Since what can a cat do
in an empty apartment?
Climb the walls?
Rub up against the furniture?
Nothing seems different here
but nothing is the same.
Nothing's been moved
but there's more space.
And at nighttime no lamps are lit.

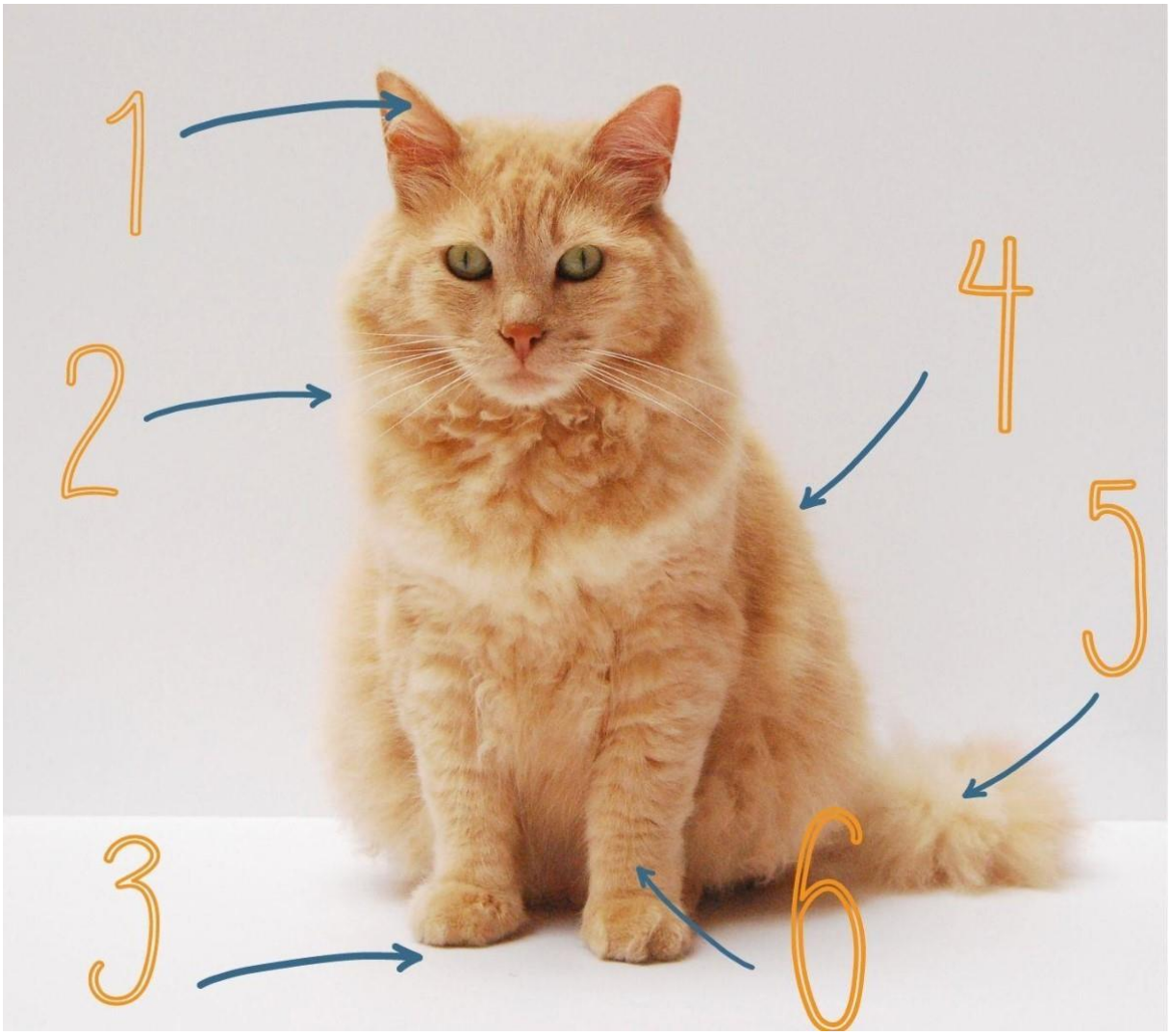
Footsteps on the staircase,
but they're new ones.
The hand that puts fish on the saucer
has changed, too.
Something doesn't start
at its usual time.
Something doesn't happen
as it should.
Someone was always, always here,
then suddenly disappeared
and stubbornly stays disappeared.

Every closet's been examined.
Every shelf has been explored.
Excavations under the carpet turned up nothing.
A commandment was even broken:
papers scattered everywhere.
What remains to be done.
Just sleep and wait.

Just wait till he turns up,
just let him show his face.
Will he ever get a lesson
on what not to do to a cat.
Sidle toward him
as if unwilling
and ever so slow
on visibly offended paws,
and no leaps or squeals at least to start.

(translated by Stanisław Barańczak and Clare Cavanagh)

1. Co ma kot?

2. Proszę uzupełnić!

M.	kot	koty
D.		kotów
C.		
B.	kota	
N.	kotem	kotami
Msc.		kotach
W.		

3. Kot może prawie wszystko w pustym mieszkaniu….Proszę dopisać aspekt według przykładu.

wdrapywać się / wdrapać się
1. zaglądać.....
2. wciskać się.....
3. obrażać się.....
4. rozsuwać.....
5. ocierać się.....
6. przebiegać.....
7. rozrzucić.....
8. przesuwać.....
9. położyć.....

Co jeszcze robi kot, kiedy jest sam w domu?.....
……..

4. Utwórz według przykładów.

zrobić – zrobione **kupić – kupione**

1. zmienić - ….....
2. przesunąć - ….....
3. pozamieniać - ….....
4. porozsuwać - ….....

5. Podaj synonimy do poniższych wyrazów.

1. odbywać się..... 2. zniknąć.....
3. uporczywie..... 4. począć.....

6. *złamać zakaz,* to znaczy……

Czego nie można złamać? Podkreśl.

serce, szyfr, zadanie, chleb, człowieka, nogę, koszulę, papier, ząb, tekst, kark, wątrobę, drzwi, nos, opór

7. *Tyle, co kot napłakał,* to znaczy ile……?

8. Proszę wyjaśnić znaczenie wyróżnionych idiomów.

a. *Licho mnie podkusiło z tym mieszkaniem! **Kupiłem kota w worku** - podłoga trzeszczy, okna nieszczelne, sufit sypie się na głowę i ściany pękają... tak to jest uwierzyć na słowo pośrednikowi.*

   .....

b. *Piotrek **dostał kota** na punkcie najnowszego modelu mercedesa. To smutne, przecież i tak nigdy nie będzie go stać na taką furę.*

   .....

9. Kogo lub czego szuka kot w mieszkaniu? Dlaczego jest obrażony? Proszę napisać.

.....
.....

Słychać kroki na schodach,
ale to nie te.
Ręka, co kładzie rybę na talerzyk,
także nie ta, co kładła.

Coś się tu nie zaczyna
w swojej zwykłej porze.
Coś się tu nie odbywa
jak powinno.
Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.

Do wszystkich szaf się zajrzało.
Przez półki przebiegło.
Wcisnęło się pod dywan i sprawdziło.
Nawet złamało zakaz
i rozrzuciło papiery.
Co więcej jest do zrobienia.
Spać i czekać.

Niech no on tylko wróci,
niech no się pokaże.
Już on się dowie,
że tak z kotem nie można.
Będzie się szło w jego stronę
jakby się wcale nie chciało,
pomalutku,
na bardzo obrażonych łapach.
I żadnych skoków pisków na początku.

10. Jakie jest pierwsze słowo wiersza Wisławy Szymborskiej? Jak można jeszcze rozumieć pustkę mieszkania?

Wisława Szymborska

Kot w pustym mieszkaniu

…….. - tego się nie robi kotu.
Bo co ma począć kot
w pustym mieszkaniu.
Wdrapywać się na ściany.
Ocierać między meblami.
Nic niby tu nie zmienione,
a jednak pozamieniane.
Niby nie przesunięte,
a jednak porozsuwane.
I wieczorami lampa już nie świeci.

11. Zadanie domowe

1. *Tak, to był mój szczęśliwy dzień! Obudziłem się jak zawsze o 7.00, tak jak mój pan…*Proszę napisać opowiadanie o szczęśliwym dniu z perspektywy kota.

2. Proszę znaleźć informację o okolicznościach powstania wiersza Szymborskiej i przedstawić je w postaci krótkiej notatki.

Odpowiedzi

1. uszy, 2. wąsy, 3. pazurki, 4. sierść, 5. ogon, 6. Łapka
2. D. kota, C. kotu, kotom, B. koty, Msc. kocie, W. kocie, koty
3. 1.zajrzeć, 2.wcisnąć, 3.obrażać się, 4.rozsunąć, 5.otrzeć się, 6.przebiec, 7.rozrzucać, 8.przesunąć, 9.kłaść
4. 1. zmienione, 2. przesunięte, 3. pozamieniane, 4.porozsuwane
5. 1. rozgrywać się, dokonywać się, dziać się, toczyć się, zachodzić, przebiegać, mieć miejsce, 2. schować się, ukryć się, skryć się, zginąć z oczu, 3. uparcie, zacięcie, konsekwentnie, permanentnie, notorycznie, nieustępliwie, do ostatka, za wszelką cenę, 4.zacząć, rozpocząć, zapoczątkować, jąć
6. Nie dostosować się do jakiś reguł lub norm, zlekceważyć je, zrobić coś według własnych norm i reguł.
   serce, szyfr, zadanie, chleb, człowieka, nogę, koszulę, papier, ząb, tekst, kark, wątrobę, drzwi, nos, opór
7. Mało.
8. a. kupować kota w worku - dokonać nieprzemyślanej transakcji; podjąć decyzję o kupnie czegoś, czemu się wcześniej nie przyjrzało
   b. nadmiernie czymś (kimś) się interesować; mieć obsesję na punkcie czegoś (kogoś); przejawiać chorobliwe zainteresowanie czymś (kimś)
9. Kot czeka na człowieka, swojego pana, który nie wraca i nie wraca. Wszystko jest dla kota inne niż dotąd, bo nie ma osoby, który zawsze była obok niego. Jeśli człowiek wróci, to zwierzę absolutnie nie będzie pokazywać radości i zadowolenia, wręcz przeciwnie, będzie ewidentnie okazywać swój bunt i niezadowolenie.
10. *Umrzeć.* To pierwsze słowo wiersza Szymborskiej. Mieszkanie jest puste po śmierci właściciela kota.